SEMANARIO YUGOESLAVO

APARECE LOS SABADOS
Dirección:
Dr. V. KJUDER
Lambaré 964, D. 6. Bs. Aires

CORREO ARGENTINO
TARIFA REDUCIDA
Concesión 2466

NOVI LIST

"EL NUEVO PERIODICO"
SEMANARIO YUGOESLAVO

Leto III. BUENOS AIRES, 1. AVGUSTA 1936 Štev. 140

NAROČNINA: Za Juž. Ameriko in za
LIST IZHAJA OB SOBOTAH

POSAMEZEN IZVOD: 10 ctvs.
celo leto $ arg. 5.—, za pol leta 2.50. - Za druge dežele 2.50 USA-Dolarjev.

Še ena beseda staršem

"Spet navijajo staro lajno!" — bo nejevoljen ta ali oni, ko bo ugotovil, da danes vnovič govorimo o naši slovenski šoli oziroma o tečajih za slovenski jezik v Buenos Airesu. Pa ni naša krivda, če je potrebno — in zelo potrebno —, da še spregovorimo o tem vprašanju sedaj, ko so društva spet začela klicati našo deco v svoje učilnice.

Slovenska šola je našla doslej vse premalo odziva v naši naselbini. In da je temu tako, so krivi predvsem starši, ker se ne zavedajo svojih dolžnosti ali pa prelahkomiselno verjamejo temu in onemu, ki rad tudi tam strahove vidi, kjer jih ni. Marsikatera neutemeljena govorica se je širila o šoli, v dobri ali slabi veri. In je škodovala, ker smo ljudje že tako ustvarjeni, da slabo radi verjamemo, dobrega pa ne.

Resnica o šoli je pa ta le:

V tečajih, katerih delokrog je za sedaj omejen na okraja Paternal in Villa Devoto, se otroci uče govoriti, čitati in pisati naš jezik, vadijo se v petju in ročnih delih in letos se menda uvede tudi glasbeni pouk. Nobene sorte politika se otrokom ne vceplja v glavo, marveč se šolarji uče samo koristnih predmetov in so deležni dobrih naukov. Starši izberejo svoje zastopnike, ki poučevanje nadzirajo ter imajo pravico prisostvovati magari vsaki učni uri. Ta pravica pritiče staršem, ker so otroci njihovi. In končno se od staršev ne zahteva nikako plačilo ali odškodnina.

Človeško razumljivo bi torej bilo, da bi vsi slovenski starši, ki ne žive v preveliki oddaljenosti od teh dveh učilnic, pošiljali svoje otroke v slovenske tečaje. Pa se dogaja baš nasprotno: tako, da so že bolj bele vrane takšni starši, katerih otroci se uče našega jezika.

In vendar bi bila prva dolžnost staršev, da svojim otrokom vsaj toliko znanja privoščijo, kolikor ga sami imajo. Če oni govore slovenski, zakaj bi naj njihovi otroci ne poznali tega jezika, ki je njihov materinski jezik in ki jih usposablja, da se, v slučaju potrebe, z lahkoto nauče katerikoli drugo slovansko govorico?

Je mnogo takih, ki modrujejo: "Kaj bi s slovenščino v Ameriki!" Teh seveda ni mogoče prepričati z dokazovanjem, da je naša naselbina z vsemi svojimi društvi in ustanovami obsojena na smrt, če se ne pobrigamo, da bo naš naraščaj tudi naš jezik govoril.

Takšno dokazovanje bi bilo bob ob steno. Morda bi pa te sorte starši slišali na drugo uho.

Namreč: Na raznih tukajšnjih zavodih je bilo že več krat ugotovljeno, da slovenski otroci, ki obvladajo našo govorico, neprimerno bolje napredujejo v učenju tujih jezikov, nego argentinski otroci; učitelji se kar čudijo, kako pravilno in s kakšno lahkoto izgovarjajo na pr. angleške, francoske ali nemške besede. Kaj, ko bi vaš otrok rabil kdaj pozneje v življenju še kak drug jezik, mimo kasteljanščine? Ali mislite, da bi ne obžaloval, ker niste poskrbeli, da bi se bil v svojih mladih letih učil tudi materinščine, ki bi mu bila jezik vse bolj razvozljala, nego argentinska kasteljanščina? Še posebno, ko bi se bil materinščine naučil z največjo lahkoto!

Pravite, da ne bo rabil drugega jezika?

Ej, prijatelji! Tudi vi ne bi bili nanjali, da boste kdaj rabili kasteljanščino, ko ste še v kratkih bergešah skakali tam kje po Vipavskem, po Krasu, Tolminskem, ali drugod!

LJUTI BOJI PO VSEJ ŠPANSKI DEŽELI

Nasprotujoče si vesti o položaju — Dvoje odločilnih bitk se pripravlja — Doslej je padlo preko 20.000 mož — Razna poročila o kruti državljanski vojni

Položaj na Španskem se tekom zadnjih sedem dni še ni razčistil ter se tudi bistveno ni spremenil. Krvavi boji se vrše po vsej deželi in klanje je tako ljuto in brezobzirno, toliko na eni kolikor na drugi strani, da je doslej bilo ubitih svojih 20 do 25 tisoč oseb.

Španija se koplje v krvi in sedaj še ni mogoče ugibati, kako se bo ta boj na življenje in smrt med fašizmom in komunizmom končal. Oba tabora sta močna, oba razpolagata s četami, z letalstvom, topovi in tanki ter z najbolj modernim propagandnim sredstvom — z radio postajami, ki bodrijo pristaše tega in onega tabora z resničnimi in izmišljenimi vestmi o lastnih zmagah in nasprotnikovih porazih.

Edino, kar je mogoče razbrati iz celih kupov nasprotujočih si vesti, je to le:

Odločitev še ni padla, ker doslej še ni prišlo do odločilnih bojev. Fašistični uporniki vedo, da je zmaga odvisna od tega, ali se jim posreči zavzeti Madrid — špansko glav. mesto, ali ne. Zato je vstaški general Mola začel že takoj prve dni prodirati s severa proti Madridu. V Guadarramskih hribih, ki se raztezajo severno od glavnega mesta, je pa naletel na močan odpor vladnih čet, oboroženih delavskih oddelkov in letal; vse to je zaustavilo njegovo prodiranje. General Franco, vodja upora v Maroku, pošilja sedaj v južna španska pristanišča afriške čete, da ojačijo krajevne domače upornike, ki korakajo proti Madridu z juga.

Fašisti se nadejajo, da jim bo uspelo obkoliti glavno mesto ter mu odrezati dobavo vode in živil. Vlada pa seveda ne spi, marveč je napela vse sile, da bi čim prej strla upor. Poskrbela je za izdatno obrambo Madrida, nabavila je znatne količine orožja v Franciji ter je že začela pošiljati svoje vojaške in delavske čete proti glavnima faističnima središčema: Zaragozi, na severu, in Córdobi, na jugu.

Odločitev bo torej najbrž padla pri Madridu, ali pa pri obeh pravkar imenovanih mestih.

Drugod, po vsej Španiji, se pa vršijo manjši krajevni boji med krogi, katerim so se seveda takoj priključili fašisti. Denar za financiranje vstaje pa je dal katalonski večkratni milijonar — March.

Če bi v sedanji državljanski vojni zmagali vstaši, bi tudi v Španiji prišlo do brezobzirne fašistične diktature, kakoršno že imajo v Italiji in na Nemškem.

Mnogi španski diplomati so sporočili v Madrid, da odstopajo. — Poslanik v Parizu in več španskih konzulov v Franciji niso hoteli sodelovati pri nabavi orožja. V Rimu se je vse osobje tamošnjega španskega poslaništva izjavilo za uporniškega generala Franca. Demisijo sta podala tudi poslanik v Riu de Janeiro in pa poslanik v Limi, pa še razni drugi. Poslanik pri perujski vladi je izjavil, da ne more zastopati "vlado, ki je prišla popolnoma pod vpliv komunistov". V Madridu niso izbirali baš najbolj zanesljive diplomate . . .

Vladna palača v španskem glavnem mestu Madridu, sedež levičarske vlade, ki vodi sedaj odločilen boj proti fašističnim upornikom

*

Neki pilot je dobil ukaz, da odpelje iz Maroka proti Španiji poročnika Castra, da bo iz letala obstreljeval vladne čete. Ko je letel črez Gibraltarsko ožino, je pilot iznenada obrnil letalo navzdol, da je častnik padel v morje, nakar se je pilot s svojim letalom postavil na razpolago vladnim pristašem.

*

Tujci, ki jih je revolucija presenetila v Španiji, so bili, in mnogi so še v hudih škripcih. Nekega argentinskega zdravnika so komunisti hoteli spraviti na drugi svet, ker je bil zelo podoben generalu Sanjurju. Argentinec pa je imel srečo, ker se je še pravočasno izkazalo, da je Sanjurjo že par dni prej postal žrtev letalske nesreče.

Angleži, Italijani, Francozi, Nemci in drugi so poslali v španska pristanišča svoje vojne ladje, da spravijo tujce iz nevarnosti. V Santanderju je bila od puškine krogle smrtno ranjena žena tamošnjega holandskega konzula.

*

Vladno vojno sodišče je izreklo v četrtek svojo prvo obsodbo. V San Sebastianu so ustrelili upornega generala Carrasca ter še drugih osemnajst oficirjev.

*

Tujci, ki beže iz dežele, poročajo o strašnih grozovitostih, ki jih počenjajo eni in drugi.

Vojna je pač vojna in še najbolj kruta je menda taka vojna, v kateri se koljejo ljudje iste krvi, sinovi istega naroda . . .

fašisti in komunisti. Ponekod so zavladali eni, drugod drugi.

Tak izgleda biti položaj, če se nepristransko in previdno čitajo poročila, ki jim nikakor ni mogoče verjeti v celoti, pa naj prihajajo od vlade ali iz fašističnega tabora. Vlada je že pred štirimi ali petimi dnevi sporočila v svet, da je fašistični upor potlačen; pa ni bilo res. Fašisti že deset dni javljajo vsak dan, da bo Madrid vsak hip v njihovi oblasti; pa tam še zmerom se di levičarska vlada.

V Burgosu so vstaši sestavili svojo vlado, ki jo tvori pet generalov pod predsedstvom Cabanellasa. Že po tem se vidi, da so vstajo zanetili višji vojaški

Oddelek milice s strojnico na ulici španskega mesta

To bi seveda utegnilo imeti velik vpliv na splošni mednarodni politični položaj v Evropi, ker bi se s tem le še bolj poglobil prepad med demokratskimi in protidemokratskimi državami. Fašistični blok bi se ojačil ter bi s še večjo brezobzirnostjo začel uveljavljati svojo dosedanjo politiko sile v odnošajih z drugimi narodi.

Če pa zmaga ljudska fronta, bo v Španiji po vsej priliki zavladal komunizem, kakor smo že prejšnji teden povedali. V takšnem slučaju bi pa obstojala možnost, da se "rdeči val" razširi še na Francijo in drugam.

Izid španske državljanske vojne bo torej skoro zagotovo vplival tudi preko španskih mej in je zato razumljivo, da ves svet pazljivo spremlja sedanje dogodke.

Levičarska Francija je španski vladi dobavila večje količine orožja, o Italijanih in Nemcih pa je šel glas, da so fašističnim vstašem poslali letala . . .

*

Neki tujec, ki je v zadnjem hipu odnesel iz Španije še zdravo kožo, je časnikarjem pripovedoval, kaj je videl. Moz je bil slučajno doživel tudi boljševiško revolucijo v Rusiji, pa sedaj zagotavlja, da se ono, kar se dogaja v Španiji, prav nič ne razlikuje od ruske revolucije leta 1917.

*

V Madridu se je pri prvem regimentu ljudske vojske stvoril poseben bataljon, v katerem so same delavske žene in dekleta. V Guadarramskih hribih se je ta bataljon že udeležil bojev. Zanimivo je tudi, da je vojni minister ukazal poveljnikom delavskih vojnih oddelkov, naj polove ter odpravijo domov vse fantičke od 14 do 16 let, ki so brez vednosti staršev šli v boj...

*

RAZNE VESTI

Posebno ministrstvo, ki bo imelo nalogo, da vodi boj proti komunizmu, nameravajo ustanoviti v Braziliji, kjer se, kakor izgleda, strašno boje "rdeče nevarnosti".

Iz angleške poslanske zbornice sta bila izključena dva laburistična poslanca, ker sta rekla, da je kralj Edvard "ogaben človek" in sta notranjega ministra proglasila za "lažnika". Tudi "hladnokrvnim Angleže" včasih menda kri zavre.

Hud Vihar so imeli na Japonskem, na otoku Kiusiu; zahteval je preko 60 človeških žrtev, zrušil 434 hiš, poškodoval 50 ladij ter jih šest potopil.

Angleži in Egiptčani so se sporazumeli glede ureditve svojih medsebojnih odnošajev. Egiptčani bodo reorganizirali svojo vojsko, nakar bodo Angleži polagoma zmanjšali število svojih čet; ustanovili pa bodo močno angleško letalsko oporišče in aleksandrijsko pristanišče bodo spremenili v veliko vojno luko za britske ladje.

Dobre učitelje si je preskrbela bolivijska vlada za svoje policaje; poskrbela je namreč, da pride bolivijsko policijo organizirat posebna komisija iz Italije, t. j. iz dežele, ki prav gotovo razpolaga z najbolj popolnim policijskim aparatom. Vprašanje pa je, ali ne bo tak aparat za Bolivijo nekoliko predrag...

V Abesiniji ni še miru, marveč napadajo domači bojevniki (ki jih italijanska poročila sedaj nazivajo "tolovaje") zdaj tu, zdaj tam. Te dni so delali Italijanom preglavice prav v neposredni bližini Addis Abebe. So pa še velike abesinske pokrajine, kamor Italijani sploh še ni niso prišli.

Pogajanja glede Dardanelske ožine so se ugodno zaključila in Turki sedaj z veliko vnemo obnavljajo nekdanje utrdbe.

Angleška vlada je odpovedala pogodbe o sodelovanju v Sredozemskem morju, s katerimi se je bila obvezala, da bo pomagala Jugoslaviji, Grčiji in Turčiji v slučaju italijanskega napada ter so isto obljubile navedene države tudi Angliji. Izgleda, da si v Londanu zelo prizadevajo, da bi spet pridobili Italijo.

Šest stanovanjskih hiš, ki so jih bili svoj čas zaplenili Habsburžanom, je dunajska vlada dala sedaj prepisati na ime Otona Habsburškega. Vrednost teh hiš znaša dva milijona šilingov in je torej Oton že preskrbljen... za prvo silo.

Krvavi boji se še zmerom bijejo v Palestini med uporniki Arabci in angleškimi četami. Najhujši spopad se je izvršil pretekli torek; dvajset Arabcev je bilo ubitih, zelo mnogo pa ranjenih. Angleži napadajo upornike tudi z letali in oklopnimi avtomobili.

Okrog 500 hitlerjevcev je bilo aretiranih na Dunaju, ker so neko športno prireditev izrabili za politično manifestacijo v prid priključitve Avstrije k Nemčiji. Avstrijski hitlerjevci očividno niso preveč zadovoljni s sporazumom, ki je bil pred nedavnim sklenjen med Berlinom in Dunajem.

Damjan Arnautović, ki je v narodni skupščini streljal proti ministrskemu predsedniku Stojadinoviću, je v Beogradu obsojen na 15 let robije; trije drugi soobtoženci so dobili kazni od 18 mesecev do 5 let.

Jože Leban, 22 let star, doma iz Čadrga pri Tolminu je lansko leto ubežal od doma. Šel je čez mejo v Jugoslavijo od koder se je pred meseci podal domov. Bil pa je od italijanskih oblasti aretiran in odveden v Trst ter baje dalje v Videm pred vojaško komisijo.

ARGENTINSKE VESTI

Delavska gibanja v córdobski pokrajini

Prejšnji teden se je v Córdobi zaključila stavka mlinarjev, ki je trajala vsega dvajset dni. Lastniki mlinov so po dolgem obotavljanju končno pristali na 7-odstotno zvišanje plač in na takozvano angleško soboto. Delavstvo mlinarskih podjetij je s tem doseglo znaten uspeh, dasi je prvotno zahtevalo, da se plače zvišajo za 10 od sto.

V kamenolomih in cementni tovarni de Minetti v Dumesnilu pri Córdobi, kjer je zaposlenih tudi nekaj naših rojakov, je tudi, pred približno dvema tednoma izbruhnil štrajk, ker se podjetje ne drži zakonskih predpisov ter na pr. plačuje delavce z boni na mesto v gotovini, kakor določa postava. Delavci pa zahtevajo tudi, da se izboljšajo sedanji slabi delovni pogoji in pred vsem plače. Zastavkalo je okrog 2.000 delavcev in Delovni urad posreduje za dosego sporazuma.

Draga zemljišča

Prejšnji petek je bilo prodanih na javni dražbi šest zemljišč v središču Buenos Airesa, na ul. Cangallo, Sarmiento in Corrientes, ki so svoj čas prešla v občinske roke zaradi razširitve ulice Corrientes. Na dražbi so se dosegle zelo visoke cene: najdražje je bila prodana parcela štev. 41, na ulici Cangallo med Esmeraldo in Suipacho: kupec je plačal pa 700 pesov za vsak kvadratni meter. Za vseh šest zemljišč je občina dobila 2.142.007 pesov.

Nesreča v Kordiljeri

V Kordiljeri so divjali zadnje dni hudi snežni viharji. Pri Puente de los Incas je snežni plaz zasul inž. prekoanske železnice P. Jardineja, inšpektorja Zalabarja in delavca Navarra, ko so se na malem železniškem vozičku vozili po progi. Njihova trupla so našli 500 metrov daleč od tračnic.

Priseljevanje

V prvi polovici t. l. je prišlo v Argentinijo, v prvem razredu, 5.349 oseb, kar je 1.062 več ko lani v istem času; v drugem in tretjem razredu pa se jih je pripeljalo 17.484, t. j. 3.071 več nego v prvi polovici lanskega leta. Od teh 22.833 došlecev, kolikor znaša njih skupno število, jih je bilo 19.904 iz Evrope, 2.208 iz Amerike, 605 iz Azije, 80 iz Afrike ter 26 iz Oceanije.

Nova Slovenska Gostilna

"Gruta de Postumia"

Dobra postrežba, čisti in zračni prostori, zmerne cene. — Rojakom se toplo priporočata za obisk lastnika

Ivan Gašperšič
in
Ludvik Dekleva
AV. FOREST 621 — CHACARITA.

FOTO "DOCK SUD"
Darujem za vsakih šest slik eno sliko v barvah
MARKO RADALJ
Specialist v modernem slikanju.
Facundo Quiroga 1275 in 1407 D. Sud

ROJAKI!!

PRI ŽIVCU

v znani restavraciji, boste najboljše postreženi.

ZBIRALIŠČE SLOVENCEV.

Lepi prostori, pripravni za svatbe — Prenočišča. — Sobe za prenočišče prenovljene in na novo opremljene.

Rojakom se priporoča lastnik
EMIL. ŽIVEC
PATERNAL Osorio 5085

CENJ. NAROČNIKOM!

Cenj. naročnicam in naročnikom naznanjamo, da izide prihodnja številka našega lista v soboto 15. avgusta, ker ima ta mesec pet sobot. Toliko v vednost, da prihodnji teden ne bo lista nihče reklamiral.

Vihar v Misionesu

V San Ignaciu, Misiones, so imeli silen vihar, ki je zrušil preko 40 hiš ter povzročil mnogo škode v tamošnjih plantažah limon in tobaka. Od kamenja in pločevinastih plošč, ki jih je veter nosil s streh, je bilo mnogo oseb ranjenih. Vihar je bil tako silovit, da je prelomil tudi par več ko sto let starih dreves. Škodo cenijo na več ko 200.000 pesov.

Znamke je ponarejal

Policiji se doslej še ni posrečilo izslediti ponarejevalce ali vsaj razpečevalce sleparskih bankovcev od 50 pesov, ki se še vedno pojavljajo v prometu, zdaj tu, zdaj tam. Upanja pa še ni izgubila, marveč z veliko vztrajnostjo nadaljuje svojo preiskavo, ki jo je oni teden dovedla do odkritja ponarejevalnice braziljskega denarja, preteklo soboto pa jo je spravila na sled Fernanda Gabieleschija, starega znanca policije, ki se je sedaj ukvarjal s ponarejanjem poštnih in davčnih znamk, pa ni policija o tem prav nič slutila.

Na njegovem stanovanju v ul. Sarmiento 1592 so našli cel kup ponarejenih znamk, slike bankovcev raznih tujih držav in pa dvoje bomb, drugje pa so izsledili tajno tiskarno, ki jo je bil Gabrieleschi instaliral. Spravili so ga seveda pod ključ in bo moral sodniku odgovarjati tudi za razne druge stare grehe.

Roparji umorili Jugoslovanskega čakarerja

V bližini postaje Hunter, v pokrajini Buenos Aires, je čakarer, t. j. kmetovalec Štefan Zarič postal žrtev strašnega roparskega napada.

Iz kraja Rojas poročajo o tem dogodku naslednje podrobnosti:

Umor je odkril Miguel Atuan, ki je našel Zariča obešenega na strešni tram v njegovi hiši. Atuan je brž poklical policijo, ki je ugotovila, da je bil čakarer umorjen na grozovit način. Zločinci so ga najprej pobili na tla s tem, da so ga več krat s silo udarili po glavi, in ko je bil v nezavesti, so ga obesili. Prebrskali so nato vso hišo, odprli dva kovčega, ki sta pripadala svoj čas pri Zariču zaposlenima delavcema B. Brijaniču in Josipu Bauriču (?), pobrali, kar se jim je zdelo, odnesli še razne druge stvari, ki so bile last umorjenega Zariča, potem pa izginili brez sledu.

Policija je uvedla preiskavo.

Ustregli bomo

takšnim, ki imajo radi strašno zanimive podlistke. V kratkem začnemo objavljati dolg roman, ki ga bodo čitateljice in čitatelji gotovo kar požirali. Kdor si hoče zagotoviti redno prejemanje lista, naj zato poravna takoj zaostalo naročnino, če tega še ni storil; kdor pa lista še ne prejema, naj ga naroči, saj je naročnina prav skromna. — Upravništvo.

Šahovski turnir

Položaj na šahovskem turnirju v D. K. D. Ljudskem odru je bil 29. 7. t. l. sledeči:

M. Turel 10 in pol točk; A. Žetko 10; J. Živec, A. Vuga, R. Leban in G. Srebrnič vsak po 8; R. Guštin 7 in pol; O. Turel 6; A. Hace 5; A. Ferfolja 4 in pol; S. Pečenko 4; J. Krpan, A. Vodopivec in H. Bavčar vsak po 3 in pol; S. Kodrič in M. Krušič vsak po 3; J. Hlača 2, E. Štrosar nobene.

Doslej je vsak udeleženec odigral 11 partij.

Tužna vest

Tužno vest smo prejeli iz Sao Paula v Brazilu: Alma Cotič roj. Marušič, žena Franca Cotiča, našega dopisnika in zastopnika v Braziliji, je preminula v cvetu let.

Ni še dolgo, odkar smo poročali o njuni poroki, in v eni zadnjih številk smo priobčili še Almin lepi dopis pod naslovom "Oči črne, oči krasne...", pa nas je sedaj tem bolj zadela žalostna novica o bridki zgubi, ki je doletela našega prijatelja.

Naj mu bo na tem mestu izrečeno naše globoko sožalje, blaga Alma pa naj v miru počiva v svoji drugi domovini, v katero je prišla že v svoji rani mladosti!

Predavanja

Preteklo nedeljo popoldne je v Taboru predaval g. R. Leban o načinu, kako so si razni priseljenci priborili v tem delu sveta veliko blagostanje. Povedal je, da smo prišli v to deželo z namenom, da si v večji svobodi ustvarimo udobnejše življenje; v svet nas je gnalo nezadovoljstvo z gospodarskimi ali pa tudi samo političnimi prilikami doma. Stremeli smo po boljših življenskih pogojih in baš takšno stremljenje je podlaga za vsak materialni napredek. Zato ne delajo prav oni, ki se radi sedanje krize vdajajo v usodo in v sedanje mizerne prilike. Časi, ko je bilo v Argentiniji mogače priboriti si ugodne položaje, se bodo še vrnili, saj se Argentina nahaja šele v začetku svojega razvoja.

Govoril je o nekaterih naših, Mihanoviču in Baburici, ter o mnogih drugih, ki so iz najbolj skromnih početkov prišli do milijonskih premoženj.

Povedal je dosti zanimivegaa in poslušalci so s pazljivostjo sledile njegovim izvajanjem. Na tem mestu seveda ne moremo izčrpneje poročati o vsem; omenimo naj le, da je bila iz predavanja razvidna tudi naslednja resnica: Ni vse zlato, kar se sveti. Bogastvo, ki ga človek grmadi, le prerado človeka popolnoma za sužni in v največ slučajih ne pomeni srečnega in zadovoljnega življenja.

Jutri, 2. avg. ob 5. popoldne, bo v društvenih prostorih (Paz Soldán 4924) spet predavanje in sicer bo dr. V. Kjuder govoril o nezgodah na delu, na kar še posebej opozarjamo vse one naše delavce o pravicah, katere jim dajejo argentinski zakoni.

Po predavanju bo družabna zabava. Vsak, ki ga predavanje zanima, je dobrodošel!

Za Tiskovni sklad

Za Tiskovni sklad "Novega lista" so darovali: A. P. $ 2; Josip Markič, R. K. in A. P. vsak po $ 1; L. Madon in Lojze Podgornik vsak po $ 0.50.

Cenj. darovalcem in darovalkam najlepša hvala! — Upravništvo.

Trije jugoslovanski pisatelji pridejo v Buenos Aires

Od 5. do 15. septembra t. l. bo zasedal v Buenos Airesu 14. mednarodni kongres književnikov, organiziranih v takozvanih "PEN-klubih". Jugoslovanske posnike in pisatelje bodo zastopali na tem kongresu naslednji naši književniki: Pavel Golja iz Ljubljane, Branimir Livadič iz Zagreba in Vladeta Popovič iz Beograda.

Šola v Villi Devoto

Starše, živeče v Villi Devoto, pozivamo, da vpišejo svoje otroke v tečaje za podučevanje materinskega jezika. Vršili se bodo v društvenih prostorih G. P. D. S. ul. Simbrón 5148. Čas za vpisovanje je do 9. avgusta, istotam.

Starši! Zavedajte se svoje dolžnosti! Prijavite svoje otroke!

Delovni urad se je preselil

Državni delovni urad (Departamento nacional de Trabajo) se je preselil iz ul. Córdoba 2281, kjer je doslej bil, na ul. Victoria 618, kar naj vzamejo na znanje naši delavci, ki imajo včasih na tem uradu opravka. Urnik je isti, kot doslej.

Še ena preselitev

Radi širjenja ulice Corrientes, se je preselila tudi Občinsko zdravstveno nadzorništvo iz ul. Corrientes 441 na ulico Sarmiento 763, kamor se je treba odslej obračati za zdravniška izpričevala, za cepljenje odrastlih oseb itd. in kamor je treba naslavljati prošnje za dezinficiranje stanovanj ter za ugonabljanje podgan.

Agence "Agis"

Beograjska Agence "Agis", katere urednik, lastnik in izdajatelj je g. Dušan O. Rybář, je začela objavljati posebna poročila v nemškem in francoskem jeziku o dogodkih v Julijski krajini. Njen namen je obveščati evropski tisk o položaju jugoslovanske narodne manjšine pod Italijo ter s tem izpolniti veliko vrzel v boju za pravice našega naroda na Primorskem. Prejeli smo buletin štev. 4, ki prinaša razne vesti o konfinacijah, aretacijah, o snubljenju naših ljudi, da bi šli v Abesinijo, o slovenskih letakih v Gorici itd.

Delovanje Izseljenske zaščite

Tekom meseca maja je obiskalo urad Jugoslovanske Izseljenske zaščite vsega 114 oseb: 103 jih je iskalo dela, p r i p o r o č i l, informacij itd., 4 so prišli za zdravniško pomoč in 7 jih je bilo delodajalcev.

Uradu je bilo ponudeno delo za 44 težakov, 2 mehanika, 1 kovača ter 46 mest za žensko osobje; vsega torej 93 oseb.

Zaposlenih pa je bilo potom Zaščite 49 oseb: namreč 44 težakov, 2 mehanika, 2 kuharici in ena sobarica.

Razdeljenih je bilo v istem mesecu: $ 19.15 v malih podporah, 58 bonov za kosila, 23 bonov za večerjo, prenočišče in zajtrk ter troje parov črevljev. Urad je prejel 16 dopisov, odposlal pa 236 dopisov in okrožnic.

*

V juniju t. l. je bilo delovanje Zaščite sledeče.

Urad je posetilo 131 oseb, med katerimi je bilo 8 delodajalcev. Zaščiti so zaposlovalci ponudili delo za vkupno 70 oseb: za 32 žensk, 26 težakov, 2 mizarja, 4 služabnike, 1 elektricista, 1 kovača, 2 "armadorja" za železo-beton, 1 slikarja in 1 šoferja.

Zaščita je zaposlila 35 oseb: 2 sobarici, 1 kuharico, 1 elektricista, 1 šoferja, 1 sobarja, 3 mizarje, 1 kovača, 1 slikarja in 24. težakov.

Razdelila je: $ 15.85 v malih denarnih podporah, 42 bonov za kosila, 27 bonov za večerje, prenočišča in zatrke. Prejela je 24, odposlala pa 243 dopisov in okrožnic.

ZIMA JE TU! Spomnite se svojih rojakov, ki žive v bedi, daleč proč od svoje domovine! Ako imate obnošene obleke, črevlje, srajce in podobno, ki bi jih lahko odstopili, da se porazdele potrebnim izseljencem, javite nam to na naš naslov: Bolivar 314, Escr. 27, Buenos Aires, ali pa sporočite nam telefonično: U. T. 33 (Avenida) 9905.

KLESARJI! Iz Bolivije povprašujejo po klesarjih. Samo dobri delavci, ki resno mislijo odpotovati v Bolivijo, naj se javijo osebno odboru Jugosl. Izseljenske zaščite, kjer dobe vsa potrebna pojasnila. Interesenti iz notranjosti naj pismeno prašajo za informacije!

DELODAJALCI! Ako rabite navadne težake ali pa kvalificirane delavce, sporočite nam! Pomagali boste s tem mnogim dobrim, delavnim in poštenim našim izseljencem, ki ne morejo najti zaposlitve in pomagali boste s tem tudi njihovim rodbinam v domovini, ki žive v pomanjkanju!

Odbor J. I. Z.

Listnica upravništva

B. Prebel: Knjige, o kateri pišete, ne poznamo, pa je zato potrebno, da nam jo nekoliko natančneje označite: kdo jo je spisal, kdaj je izšla in v kakšnem jeziku. Potem se bomo potrudili, da jo dobimo — če bo mogoče. Pozdrav!

L. P. — Cnel. Baigoria: Kakor smo Vam že sporočili, smo vse v redu prejeli. Številko, ki jo pogrešate, smo Vam spet poslali. Pozdravljeni!

Pavla F.: List Vam redno pošiljami. Če bi spet katere številke ne prejeli, sporočite nam, da javimo poštni inšpekciji! Da ste nam zdravi!

E. T. Rosario: Obe sporočili prejeli, kakor tudi priloženih 5.— pesov za naročnino. Hvala!

"SCAMPOLO"

Tak je naslov igre, ki jo uprizori društvo "Tabor" ta mesec, in sicer v nedeljo 23. popoldne, v dvorani ul. Alsina 2832. To smo že javili. Pa se je gotovo že kdo vprašal: "Ali ta igra kaj velja? ali se bo izplačalo, da jo grem gledat?"

Onim, ki "Scampola" od D. Niccodemija še ne poznajo, naj navedemo nekatera dejstva, ki so več ko zadostno jamstvo za vrednost, lepoto in zanimivost igre in ki morajo prepričati tudi najbolj nevernega Tomaža. Ta dejstva, ki sama zase zgovorno pričajo, kakšna je igra, so naslednja:

1. "Scampolo" je žel največje uspehe na odrih velikih in malih narodov, zakaj preveden je v mnoge jezike. V Trstu je šla več krat na slovenski oder in v Gorici ni žela nič manjši uspeh: igralci tržaške šentjakobske Čitalnice, ki so v Gorici gostovali, so jo morali dati štiri krat zaporedoma, pa je še vedno igra tako ugajala, da so jo pozneje znova naštudirali še goriški igralci ter jo par krat uprizorili. In bi jo bili najbrž še, da niso oblasti prepovedale baš tedaj sleherno slovensko prireditev.

2. "Scampolo" ima tako zelo zanimivo vsebino in tako hvaležno snov, da je bil že obdelan na več načinov: imamo "Scampola" v gledališki igri trodejanki, imamo ga v spevoigri, poleg tega pa še v romanu in celo v filmu.

3. Ko se je pred več leti snovala v Buenos Airesu slovenska dramska družina, pri kateri so imeli odelovati najboljši igralci iz vseh tukajšnjih naših društev, je bil soglasno izbran "Scampolo" kot prva igra s katero naj bi se ta dramska družina predstavila našemu občinstvu.

Objave Kr. Poslanstva

Charcas 1705 — Buenos Aires

Objave kr. poslanstva...

P. br. 2389

Prošle godine umro je u Buenos Airesu, ili okolini, jugoslovenski iseljenik Blaž Opšić, iz Vavtata. Prema primljenim informacijama pokojnik je radio u jednom frigoroficu, kde ju dobio jaku prehladu i od toga umro.

Iseljenici, kojim je što poznato o tome, umoljevaju se, da hitno jave Kr. poslanstvu.

*

P. br. 844.

Na 31. juli 1935. g. umro je v bolnici "FIORITO" iseljenik IVAN KESKAK, 35 godina star, oženjen, bez stalnog boravišta. Drugi podaci nisu se mogli da utvrde.

Iseljenici, kojim je što o pomenutome poznato, umoljavaju se, da jave Kr. poslanstvu. Najvažnije je mesto rodjenja i opština pripadnosti.

Gospodarsko podborno društvo Slovencev

v Villi Devoto

cenjeno občinstvo na svojo

PRIREDITEV

ki se bo vršila 16. avgusta 1936, od 3. pop. dalje, v društvenih prostorih ul. Simbrón 5148

*

Razen veseloigre "Kje je meja?" in pevskih točk, bo spored obsegal tudi malo igrico, s katero se bodo postavili naši najmlajši.

*

Po sporedu: PLES, SREČOLOV in PROSTA ZABAVA — Društveni bufet bo dobro založen — Sviral bo orkester g. Samca.

Za obilno udeležbo se vljudno priporoča

ODBOR GPDS.

Do udejstvitve tega načrta, s katerim naj bi se bili postavili temelji za redno slovensko gledališče, ni prišlo. Vsekakor pa je značilno, da je bil za takšno izredno priliko izbran baš "Scampolo", ki ga bomo sedaj končno imeli priliko videti na našem odru.

Ali niso ta dejstva zadostno izpričevalo za vrednost in lepoto igre? Sedaj, ko to veste, se pa pripravite, da uprizoritve ne zamudite. Zapomnite si datum 23. avgusta in opozorite na to prireditev tudi svoje znance in prijatelje!

Odbor.

KROJAČNICA IN TRGOVINA

"MOZETIČ"

Ima v zalogi vsakovrstno zimsko blago za obleke, kakor tudi vsake vrste moškega perila.

Osorio 5025 — Bs. Aires (Paternal)

POZOR! POZOR!

NOVA SLOVENSKA GOSTILNA

"Venezia Giulia"

Lepi in zračni prostori, pripravni tudi za svatbe. Poseben prostor za družine. Vedno sveža domača hrana

— Cene nizke —

Rojakom se priporoča lastnik

JOSIP LAH

FRAGA 1001 - Vogal Céspedes

Banco Germánico

DE LA AMERICA DEL SUD

Av. L. N. Alem 150 — Bs. Aires — 25 de Mayo 149-59

Predstavnik za celo Južno Ameriko

PRVE HRVATSKE ŠTEDIONICE - ZAGREB
POŠTANSKE ŠTEDIONICE - BEOGRAD
ZADRUŽNE GOSPODAR. BANKE - LJUBLJANA
BANCO DI ROMA - GENOVA

Pošljite Vaša denarna nakazila v stari kraj, samo tem sigurnim potom

BRZOJAVNO! Z AVIJONOM! Z POŠTO!

NAŠ ODDELEK PAROPLOVNIH POTNIH KART, JE NAJHITREJŠI IN NAJCENEJŠI VRELEC

za nabavo pozivnih ali pa povratnih paroplovnih potnih kart, za kakoršnnokoli linijo.

NE NASEDAJTE NIZKIM PONUDBAM

Ker bi bilo potovanje še dražje

NIKAKIH POTEŽKOČ

Naše uradne ure: od 8 1|2 do 7 zvečer; ob sobotah do 12 1|2

Sigurnost! Brzina! Uslužnost! Poverjenje!

KROJAČ

Izvršujem vsa v to stroko spadajoča dela, Obleke od $ 55 do 120. Hlače fantazija od $ 10—28. Delo prvovrstno. Blago iz najboljših tovarn. Olajšave za plačevanje

MAKSIMILIJAN SAURIN

VARNES 2191 Buenos Aires (nasproti postaje La Paternal) — U. T. 59—4271

SLOVENCI DOMA IN DRUGOD

VESTI IZ DOMOVINE

"LJUDSKO FRONTO" SO USTANOVILI TUDI V SLOVENIJI

V Mariboru se je vršil ustanovni zbor "Slovenske ljudske fronte", osnovane po zgledu ljudskih front v Franciji, Španiji in drugod, katerih namen je boriti se za zagotovitev svobode in demokracije in torej zajeziti nevarnost, da bi se fašistične diktature razširile iz Nemčije in Italije tudi drugam.

V tej slovenski ljudski fronti, ki namerava složno nastopati s srbsko in hrvatsko opozicijo, so se združili bivši bojevniki, socialisti, nekdanja Samostojna kmetska stranka, mlajši ljudje okrog nekdanje "ljudske pravice" (list, ki so ga oblasti prepovedale z motivacijo, da širi komunistične ideje), in drugi.

Ustanovne skupščine se je udeležil tudi dr. Dragoljub Jovanovič, vodja levega krila srbskih zemljoradnikov.

Ljubljanski "Slovenec" to novo ljudsko fronto hudo napada ter jo istoveti s komunizmom.

SPOMENIK Dr. TAVČARJU

Na pobudo Slovenske Matice so razna udruženja v Ljubljani sklenila počastiti spomin pok. dr. Ivana Tavčarja s tem, da bodo pred rojstno hišo pokojnika v Poljanah postavili steber, na katerem bo bronast kip, pokojnikov portret.

V najem se odda

Nova in moderno urejena hiša za

RESTAVRACIJO

v najbolj razvijajočem se buenosaireškem okraju, v Villi Devoto, kjer je naseljenih mnogo rojakov.

Izredno ugodna prilika za podjetnega človeka. Pripravno tudi za dve manjši družini.

Hiša obsega: Velik salon, dvorišče, 2 sobi, veliko kuhinjo, kopalnico, vestibil, stranišča; obsežno zemljišče s pokritim kegljiščem in dvema igriščema za krogle.

Pojasnila pri lastniku Ludoviku Misleju

Tinogasta 5137 — 5139

Villa Devoto

Zobozdravnika

Dra. Dora Samojlovich de Falicov

Dr. Félix Falicov

Dentista

Trelles 2534 - Donato Alvarez 2181

U. T. 59 La Paternal 1723

Umetniška kovačnica mehanična delavnica

Specializirana v oknicah, metaličnih pročeljih, železnih vratih, vestibulih, ograjah itd. itd. Se priporoča slovenskim izseljencem za vsa v stroko spadajoča naročila.

CUCIT & HUMAR

BOULEVARD BALLESTER 425

Villa Ballester

HUDO NEURJE

V petek, 19. junija, se je sprožila nad Cerkniško dolino huda nevihta; vsul se je močan dež s točo, ki je merila do 5 cm v premeru. Potolkla je seveda vse, kar je našla na njivah, v vrtovih in nasadih. Najhujše so bili prizadeti kraji okrog Rakeka, Zeiš in Dolenje vasi.

Na Uncu, pri Rakeku, je strela udarila v delavca Franca Žnidaršiča in njegovega tovariša Jožeta Mekindo. Mekinda je bil takoj mrtev, Žnidaršiča pa je strela samo omamila.

V Martinjaku, pri Cerknici, se je tudi dogodila težka nesreča. Štirideset letna kmetica Enžefova je na vozu tlačila seno, ko je vanjo udarila strela, jo takoj ubila ter s tem ugrabila mater šestorici nedorastlih otrok.

Neurje in hudo točo so imeli tudi v pokrajini med Kranjem, Preddvorom, Cerkljami in Kamnikom. Lilo je kakor iz škafa in so v mnogih krajih nastale poplave. Voda je drla po cestah skozi vasi, po polju, črez njive, posejane z žitom, po travnikih; prinašala je pesek, dračje, veje, skale, razdirala pota in mostove, vdirala v hiše in kleti. Škoda je ogromna. Tudi je toča uničila sadno drevje, ki je letos izredno dobro obetalo.

Po nekaterih njivah je neurje naredilo takšno razdejanje, da ni bilo skoro mogoče spoznati, kaj je bilo vsejano. Žitna polja so popolnoma uničena in kmetje niti semena, ki so ga vsadili, ne dobe nazaj.

V Tuhinjski dolini so imeli istega dne točo, kakršne ne pomnijo; debela je bila kakor orehi, posamezni kosi pa so bili takšni ko kurja jajca. O viharjih in škodi poročajo tudi iz Savinjske doline in iz Maribora.

POMOČ RUDARJEM

Kakor poroča "Jugoslovanski Lloyd", je Trboveljska premogokopna družba darovala 600.000 dinarjev za živež rudarjem v Trbovljah kateri so danes brez sredstev.

V SAVI JE UTONILA

V nedeljo 14. jun. je Sava zahteva la že prvo letošnjo žrtev. Tamkaj se je solnčila s svojim zaročencem tudi 18letna trgovska sotrudnica Cirila Kožuhova, zaposlena v knjigarni Nove založbe v Ljubljani in doma iz Zgornje Šiške. Blizu je bil pripet čoln, majhen sandolinček zaročenčevega prijatelja. Cirila je želela, da bi sedla v čoln in se peljala po Savi, kar pa ji je fant odsvetoval, češ, da je Sava še precej deroča po zadnjem dežju in pa zato, ker Cirila ni znala plavati. Toda dekle ni odnehalo in tako je fant odpel čolniček in sta sedla vanj. Struja je čoln takoj začela gnati navzdol, čoln se je potem nekje zataknil, dekle ga je hotelo odriniti, pri tem pa čoln prevrnila. Oba sta padla v Savo, fant je skušal pomagati dekletu, vendar je bil njegov napor zaman, Cirila sama pa, nevešča plavanju, je bila brez moči. Trije kopalci so opazili nesrečo ter skočili v strujo, vendar pa tudi teni ni uspelo rešiti Cirile, ki je še nekajkrat zakrilila z rokami in izginila v vodi. Komaj da se je rešil še njen zaročenec, zobni tehnik Filač.

NESREČA V PREDORU

V karavanskem predoru med Jesenicami in Podrožico se je zgodila smrtna nesreča, katere žrtev je postal nečak grškega zunanjega ministra, star 11 let. Potoval je v Monakovo na počitnice k sorodnikom. S parnikom se je pripeljal v družbi svoje vzgojiteljice do Trsta, od tam z vlakom do Jesenic in od tu dalje z brzim vlakom proti Monakovem. Da je fant v karavanskem predoru izginil, je opazila vzgojiteljica šele v Podrožici. Nikjer ga ni bilo. Zato so šli iskat v predor in res našli njegovo truplo vse razmesarjeno na tiru. Vzgojiteljica pravi, da je odšel fant iz kupeja opravit potrebo in domnevajo, da je najbrž pomotoma odprl vrata vagona in padel z vlaka, zid predora pa ga je vrgel naravnost pod tračnice.

Z mirnim srcem se lahko zatečete v

Moderno zdravilišče

Talcahuano 1060 Buenos Aires

V VSAKEM SLUČAJU

Ko čutite, da Vam zdravje ni v redu. Našli boste v tem zdravilišču specializirane zdravnike in najmodernejše zdravniške naprave. Upravitelj naš rojak dr. K. VELJANOVIĆ

Sprejemamo bolnike v popolno oskrbo in sicer po jako zmernih cenah.

Izvršujemo tudi operacije

Poseben oddelek za vse ženske bolezni in kozmetiko.

VESTI S PRIMORSKEGA

Aretacije zaradi slovenskih letakov

Iz Gorice poročajo, da je bilo neke ga dne zjutraj koncem prejšnjega tedna po mestu in okolici raztresenih vsepolno letakov in listkov. Ti propagandni letaki so bili najrazličnejše vsebine in pozivi kot: "Narod, prišel je čas, da se znebimo tiranov", "Mi vstajamo in vas je strah!" in podobno. Letaki so vzbudili med našim ljudstvom veliko zanimanje in hrupa. Vsepolno opravka pa so dali fašističnim oblastem in njih funkcionarji so imeli polne roke posla. — Zaradi tih letakov je bilo v Gorici aretiranih večje število naših ljudi.

Kako izvajajo amnestijo napram Slovencem

Pri procesu proti tako zvanim "slovenskim teriristom", ki se je vršil v Trstu v začetku septembra 1930 in ki je obsodil na smrt s streljenjem v hrbet štiri mlade slovenske fante, je bil med drugimi obsojen tudi Andrej Manfreda iz Kobarida, in sicer na 10 let ječe. Na podlagi dveh amnestij, ki sta bili izdani po njegovi obsodbi, se mu je kazen reducirala na pet let, tako da je pred dobrim letom smel zopet domov. Seveda ni bil s tem že prost, temveč pod stalnim policijskim nadzorstvom. Pred nekaj dnevi pa so ga aretirali in gnali v zapore v Gorico. Kaj utegne biti vzrok njegovi aretaciji, ni nikomur znano. Očitno bo tudi njega doletela enaka usoda, kakor Romana Pahorja, Slavka Bevka iz Cerknega in Ivana Obada iz Saleža, ki so morali po prestani kazni v konfinacijo. Po sistemu, ki vlada sedaj v Italiji, zlasti pa v Julijski krajini, pa utegne doleteti Manfredo še hujša kazen.

Gorje mu, če ga imajo "na piki"!

Nande Svetličič, 22 let star, doma iz Krmic nad Sp. Idrijo je bil pred kratkim obsojen od Goriškega sodišča na tri mesece ječe. Komaj pred nekaj meseci se je vrnil iz zaporov, kjer je presedel 3 mesece zaradi preiskave o sumu, da je razpečaval po vaseh slovensko "Pratiko". Ker mu niso mogli ničesar dokazati so ga izpustili, vendar pa so ga ob prvi priliki spet, in sicer, ko so ga miličniki nekoč srečali, ko je šel po opravku v 3 km od meje oddaljen kraj, aretirali in ovadili sodišču, da je nameraval prekoračiti italijansko-jugoslov. mejo. Glede te ovadbe je bil sedaj kaznovan na tri mesece za pora.

Strašna nesreča z granato

Zopet se je zgodila v okolici Gorice strašna nesreča, ki je zahtevala kar pet žrtev. Te nesreče z razstrelivom, ki je ostalo še izza časa vojne, so jasna priča bede. Hitro po vojni se je pobiranje vojnega materijala seveda z velikim rizikom izplačevalo, ker ga je bilo veliko. Toda sedaj morajo ubogi iskalci raz kopavati teren in neredko se zgodi, da vdarijo ravno po granati. V Stari gori pri Gorici so pobirali na ta način vojne ostanke Gustav in Friderik Merliani (Merlan?), oče in sin, stara 48 oz. 16 let, stanujoča v ulici Pascoli, 47 letni Ferdin Josip in 17-letna Josipina Lipušček, stanujoča v ulici Montesanto 47, in 21 letni Gverin Favero. Pri potoku Iškurju so našli veliko 305 mm granato. Baje zaradi neprevidnosti je prišlo do eksplozije, ki je dobesedno raztrgala trupla imenovanih. Angel Favero, ki je ob času eksplozije stal 100 m stran je bil popolnoma nepoškodovan. Zraven njega pa je bila 14 letna Veronika Lipušček, ki je dobila težko rano na roki od koščka granate. Identificirali so šele tri žrtve. Ostali dve pa je sila eksplozije tako raznesla in raztrgala, da jih ni mogoče dobiti.

Dornberžan obsojen na konfinacijo

"Istri" poročajo iz Gorice: — Ni dolgo od tega, ko smo poročali o prihodu nekaterih naših konfinirancev iz Južne Italije. Čeravno so bili poslani domov samo taki, ki so bili res popolnoma po nedolžnem obsojeni v konfinacijo, ali pa zaradi kakega pravnega prestopka, smo upali, da pridejo tudi ostali. Toda teh ni. Pač pa so na dnevnem redu nove aretacije in te dneve smo se prepričali, da je bil 35-letni Bric Ivo, daleč naokoli poznan in spoštovan posestnik iz Dornberga, poročen in oče štirih otrok, od goriške konfinacijske komisije obsojen v konfinacijo. Že nekaj časa je od tega, ko so ga aretirali in poslali v Gorico in sodeč po raznih govoricah je bilo tudi žal misliti, da bo aretirani poslan v konfinacijo, vendar prepričani, da ni ničesar zakrivil, smo upali, da ga izpustijo iz zaporov.

Militarizacija rudnikov v Istri

V zadnji štev. glasila primorskih emigrantov čitamo:

Naš list je že poročal, da se širijo glasovi o militarizaciji rudnikov v Istri. Danes nam te vesti kot resnične potrjujejo žalostna dejstva, ki smo jih zvedeli v zadnjem času. Namreč ni dolgo tega, ko so se v nekaterih vaseh pojavili glasovi, da je odkrit in odprt v Istri nov rudnik, da je tamkaj dela za vsakogar in da so delavci zelo dobro plačani, in sicer po 16 lir dnevno. To bi bil vsekakor za današnje razmere v Italiji več kot dovolj velik zaslužek. Tem vestem je nasedlo precej naših fantov in mož, zlasti z Bovškega in drugih krajev ob Soči, ki so tudi poskrbeli, da so v najkrajšem času odšli na Labinščino iskat si dela in zaslužka. Res, delo so takoj dobili. Podjetje jih je nastanilo v tako umazane, zanemarjene in podrte barake, polne vsakovrstnega mrčesa, da jim ni bilo mogoče vzdržati. Skratka, manjkala je vsaka najnujnejša in najpotrebnejša higijenska naprava. Po 14dnevnem delu pa so delavci ugotovili še to, da ne bodo zaslužili niti toliko, da bi se pošteno prehranjevali, kaj šele, da bi kaj prihranili. Zato, kdor je imel le še toliko denarja od doma, da se je lahko podal na pot, je takoj odšel domov, kdor pa ni imel potrebnega denarja je sklenil, da ostane toliko časa, da si s težkim delom in s stradanjem pritrga toliko, da bo imel za vlak. Med tem pa je prišla odredba od ravnateljstva, da se ne sme nobenega delavca več odpustiti od dela. Kdor bi pa odšel brez vednosti predpostavljenih, je smatran kot dezerter. Na še fante in može je ta ukrep zelo zadel in poskušajo na vse načine, da se otresejo tega robstva in odidejo domov, kjer če tudi bi morali stradati, imajo vsaj snažno in zdravo stanovanje, tam jim pa še tega manjka.

Vse zgleda, da so naše ljudi zvabili v past, kajti povsod, kjer se da le nekaj zaslužiti — ob meji tudi letos delajo z amerikansko brzino — zaposlujejo po največ le delavce iz Italije in naši niti v poštev ne pridejo.

Drobne vesti

Velik požar v Prvačini je uničil 25. junija hlev in gospodarske priprave Francu Štucinu. Poleg tega mu je zgorelo še 30 q sena. Škoda je precej velika.

Pri zadnjem neurju, ki je divjalo po Goriškem je strela ubila pri delu 24letnega Vincenca Kožuha, p. d. Uhačevega iz Oseka. Iskal je zavetja pod drevesi in našel smrt.

Utonila je v cerkniškem hudourniku pri Idrijici 21-letna Josipina Gatej. Menijo, da se ji je spotaknilo ali spodrsnilo, ko je šla preko mostu.

Pri Idriji so našli v prepadu truplo kmeta Petra Mavriča starega 70 let. Truplo so izvlekli iz prepada z velikimi težavami. Uporabljati so morali vrvi. Menijo, da je padel po nesreči, ko je šel domov.

Strela je ubila Pavlo Krivec, staro 36 let, iz Pečin pri Sv. Luciji, ko je delala na polju.

V Krnici na Goriškem je požar upepelil senik Frančiški Cigoj. Škode je 4.000 lir.

Na Reki so splovili novo torpedovko, kateri so dali ime "Sagittario".

Kakor poročajo iz Rima, je Mussolini odkazal 40.000 lir kot pomoč gladujočim v Istri. Ta denar je iz zbirke prispevkov, ki so jih razne banke in industrijalci darovali v proslavo abesinske zmage.

Dvajset rdečih zastav se je pojavilo nekega dne v Trstu, na raznih krajih, pa je zato policija spet imela mnogo opravka.

V Opatiji je umrl upokojeni šolski ravnatelj Avgust Rajčič, mož, ki si je stekel mnogo zaslug za tamošnjo hrvatsko šolstvo in sploh za naše šole v Istri. Sestavil je tudi slovnico in čitanke, iz katerih se je dolga leta učila istrska deca.

V Cerknem je preminul znani gostilničar in posestnik Jožef Kavčič.

Nagrado sta dobili od goriškega prefekta, in sicer v imenu "duceja", Furlanka Ivana Mikelut, ki je rodila dvojčke, ter Alojzija Zavrtanik, ki je povila trojčke; vsaki so dali po 800 lir.

Strela je med neurjem ubila 12 letno Srečko Brajdot v Vipolžah na Goriškem, ko se je nahajala v kuhinji. Kakor po navadi, je strela udarila skozi dimnik.

Oproščen je bil Adolf Rupnik iz Idrije, ki je bil od prve instanče obsojen na osem mesecev zapora, češ da je razžalil fašističnega graničarja, ki ga je aretiral iz nam neznanih vzrokov. Druga instanca v Gorici pa je Rupnika zaradi pomanjkanja dokazov oprostila.

Utonil je enoletni Alojz Koren v Tolminu, ki je padel v škaf luga, pripravljenega za pranje v kuhinji.

Mrtvega so našli na gori Sabotino nad Gorico 27 letnega Emilija Medena iz Doline na Brdih.

Izključeni so bili za nedoločen čas fašisti Mantovan, Alojz, Ludvik Miloš, Ivan Pertot, Ivan Ušaj, Ivan Starc, Anton Trampuš in še drugi na Proseku pri Trstu, ker niso izpolnjevali svojih fašističnih dolžnosti. Imenovani so po rodu vsi Slovenci.

Nove žrtve v Afriki

Kakor poročajo časopisi je dosedaj padlo, umrlo itd. v Afriki 2.313 Italijanov, 1.593 domačinov in 453 delavcev. Med temi so našteta tudi imena naših fantov, v kolikor jih moremo vsled pokvarjenega pravopisa in pokvarjenih imen razločiti Kervatin Peter iz Vižinjana v Istri je padel na fronti in ne kakor je bilo prvotno poročano, da se je izgubil. Padli so dalje: Pavletič Ernest iz Rocola, Vidmar Karel iz Idrije, Fabretto (Kovačič?) Ivan s Sv. Petra na Krasu, Tronka Ivan z Reke, Batič Andrej s Postojne in Kogej Ludvig s Sp. Idrije. Starši padlih dobe kako denarno podporo, predvsem pa mnogo sožalk s strani Mussolinija in podkralja Badoglia.

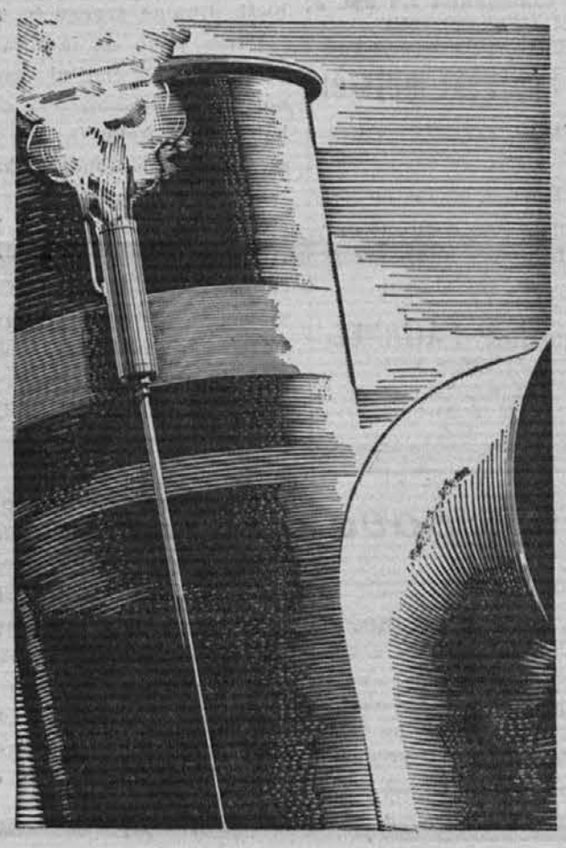

LADIJSKI LISTKI ZA PRIHOD IN ODHOD

V JUGOSLOVANSKEM ODDELKU Banke Boston lahko kupite ladijske vozne listke za potovanje v Jugoslavijo in Italijo, oziroma za vrnitev, in to po najnižjih cenah.

Ta oddelek, v katerem so nameščeni jugoslovanski uradniki, je odprt vsak dan od 9. do 18. ure, ob sobotah pa od 8.30 do 11. Če imate poslati denar v Jugoslavijo oziroma Italijo, ali pa če želite vložiti v hranilnico, obiščite nas!

THE FIRST NATIONAL BANK OF BOSTON

FLORIDA 99

PUEYRREDON 175

Avda. Gral. Mitre 301 (Avellaneda) Córdoba 1223 (Rosario)

ZAUPANJE.. VLJUDNOST.. VARNOST.. HITROST

ZA POUK IN ZABAVO

O DIHANJU

V Indiji in na Kitajskem so spoznali dihanje nekoč kot življenjsko načelo. V Upanišadoh čitamo: "V začetku je bil dih." V Indiji je bil prastar verski običaj, da so dih večkrat na dan zadrževali, s čimer naj naj bi se čistili organi. Stari Egipčani so mislili, da je zrak hrana in so smatrali smrdljivi zrak za škodljiv, dobro dišeči pa za koristen. Menili so tudi, da spravlja gibajoči se zrak zastajajočo kri v gibanje. Istočasno so spoznali tesne zveze med pljuči in črevesjem in so verjeli, da so naši organi, posebno žleze, z živahno izmenjavo vdihavanja in izdihavanja neprestano spodbujajo. Eno izmed temeljnih spoznanj starih kulturnih narodov je bilo, da dobro dihanje podaljšuje življenje in ga dela srečno, imenovali so ga zato spoštljivo: veliki dih. Rimljani so pravili: "Ne izogibaj se zlu, temveč mu stopaj z globokim dihanjem naproti."

Ena izmed naših glavnih skrbi mora biti, da dobimo v prostore, v katerih živimo, podnevi in ponoči svež zrak. Razen tega moramo izkoristiti vsako priložnost za to, da pridemo na čisti zrak in da se že od mladih nog naučimo globokega dihanja. Globoko, prosto in nekrčevito dihanje navaja že otroke do tega, da se drže v lepi in popolni telesni drži. Dobro je, da pri izdihavanju v mislih štejemo, da se naučimo s časom zelo intenzivnega izdihavanja in napravimo tudi vdihavanje čim globje. Počasi se bomo tedaj navadili, po vsakem globokem vdihu zrak malo zadržati, s čimer preidemo že zavestno do dihalnih vaj, kakršne so poznali že stari narodi.

Malokdo ve, da je dihanje najboljši pripomoček za vzgojo svežih, ravnih ljudi, in sicer tudi v duševnem pogledu. Dejansko zmore globoko vdihavanje in izdihavanje tudi pri odraslih ljudeh s časom odpraviti občutke manjvrednosti, zadrške, fiksne predstave in tipične občutke strahu živčno prerazdraženega meščana. Veseliti se moramo, da se v današnjih šolah gojijo dihalne vaje in da se s tem bore proti nevarnostim, ki pretijo našim otrokom zavoljo stalnega sedenja v času, ko bi organizem potreboval največ gibanja.

Ni gibanja, ki bi ne bilo odvisno od dihanja, in čim boli harmonično no dihamo, tem lepša postaneta naša vnanjost in ritem našega telesa, kar so vedeli že v davnih časih. — Pravijo tudi, da človek, ki globoko diha, ne more biti malenkosten in samoljuben.

Čim globlje dihamo, tem bolje se razvija proces zgorevanja v telesu in tem bolje delujejo vsi organi do možganov. Posebno intenzivno pa vpliva dihanje na živec, ki oskrbuje želodec, jetra, obisti, stranske obisti, dihalne organe in srce.

Danes vemo, da je dihanje v resnici najboljši čistilni proces naših notranjih organov. Pri pljučnih obolenjih in katarjih ima poglobljeno dihanje posebno veliko vlogo.

Če vemo, kako skrbi kisik posredno za gibanje in sežiganje škodljivih snovi v telesu, se ne moremo čuditi, da se z globokim dihanjem ozdravljajo tudi bolezni jeter in žolče, tolščavost, malokrvnost, srčne bolezni in nespečnost. Pri ljudeh s šibkimi pljuči se te po rednem globokem dihanju kmalu razširijo.

Dihanje veže človeka spet z naravo. Pri določenih boleznih mora zdravnik, ki svojega pacienta dobro pozna, odločiti, katero zračno letovišče in zdravilišče je zanj najprimernejše, ali naj se njegovo dihanje ojači v gorskem, gozdnem ali morskem podnebju, ali naj mu priporoči pomladne, poletne, jesenske ali zimske kure.

MNOGOVRSTNA UPORABA STEKLA

Ameriška steklarska industrija je šla z uspehom nova pota, da bi si razširila trg za svoje proizvode. V velikih neworških trgovinah lahko vidiš sedaj steklene damske klobuke, ki se svetijo v živih barvah. Žena nekega steklarnarja se je pokazala s takšnim klobukom iz sinjega stekla na cesti in njena propaganda ima uspeh.

Da se obleke in perilo izdelujejo iz stekla, ni nič novega več. Tudi Pariz je že sprejel takšne modele in enako tudi steklene — čevlje. Ena izmed visokih hiš, ki jih gradijo sedaj na Broadwayju, bo imela 25 m visok steklen stolp. To bo sedma izmed steklenih hiš, ki jih imajo ta čas v New Yorku. Steklo uporabljajo danes kot osamilo proti vročini, mrazu in ognju, dalje za kable in vode vseh mogočih vrst. Imajo tudi že britve iz stekla, ki jih sicer uvažajo s Češkoslovaškega. Te britve so prav tako ostre kakor jeklene, samo znatno cenejše. Da pa uporabljajo steklo v kockah in kot sipo za tlakovanje cest, ni nič novega.

ŽENSKI KOTIČEK

Ženske in šport

Šport je za ženske prav tako zdrav ko za moške. Le to je, ali naj se ženske lotijo vseh športov kakor moški? Glede na ustroj ženskega telesa in radi zdravja je važno, da naj se ženske oprimejo le takšnega športa, ki jim napravi telo bolj prožno in da sonjih kretnje bolj ljubke. Zakaj ljub kost, mikavnost, prisrčnost je tisto, s čimer naj nastopa ženska oseba. — Ženska naj se tudi ne javlja za rekorde saj je malokdaj sposobna, da bi prekosila moškega. To se pa ne pravi, da bi bila ženska kaj manj vredna, pač pa je drugačne vrste ko moški. Moško telo je krepkejših mišic. Čeprav bi se ženska še tako treninirala, ne bodo njene mišice nikoli tako žilave ko moške. Moški more nositi dvakrat tolikšno težo, kolikor tehta sam; ženska pa le za polovico tolikor sama tehta. V rokah ima ženska za tretjino manj moči ko moški. Že dečki morejo nositi trikrat težja bremena ko deklice. Tudi mišičje ženskega srca je slabotnejše ko mišičje moškega srca. — Ženska ne sme biti kak silak ko moški. Saj ima v duši zato več moči, da more prenašati več duševnih bremen.

Valerie Huff Vose, severoameriška plesalka zahteva .250.000 dolarjev odškodnine od Charlesa Voseja, ker se je z njo poročil, dasi ni bil še postavno ločen od svoje prve žene

Zvečer ne dajaj otroku sladkarij!

Marsikatera mati rada zvečer otroku, preden gre spat, vtakne v usta košček čokolate ali pa kak bonbon. To pa je močno škodljivo. Nekaj sladkorja namreč ponoči ostane med zobmi, kjer povzroča gnjilobo ter tudi slab okus v ustih. Sladkor je sicer zelo redilen, pač pa telesu škoduje s tem, da med prebavo porabi preveč apnenih snovi. Otrokom pa je za dobro rast kosti in zobovin treba apnenih snovi. Zato je bolj pametno, ko bi ljubeča mamica otroku dala kako jabolko, preden gre otrok spat. S tem se otrok ne navadi sladkosnednosti, jabolka pa so tudi zdrava in polna koristnih vitaminov. Tudi na zobe jabolčna kislina dobro upliva. Ko otrok je jabolko, se mu brusijo in čistijo zobje, zobna kislina pa uniči gnilobo okoli zob. Poleg tega pa kislina otroke bolj utrdi zoper prehlad.

Migljaji za hišne gospodinje

Madeže od tintnega svinčnika odpravimo, ako natremo s slanino, potem pa izperemo z milnim alkoholom.

Madeže od kave, čokolade in kakava, ki jih nismo takoj izprali, moramo čez noč omehčati z glicerinom, potem pa izpiramo z mlačno vodo ali z milnim alkoholom.

ZA KRATEK ČAS

Junaštvo

"O sinko!" se ponaša Dreta pred svojim nadobudnim prvorojencem. "Ko sem bil v vojni, so me vsi poznali kot velikega junaka. Če me je sovražnik le videl, se je že spustil v tek."

"Pa te je dohitel, oče?"

KROJAČNICA
P. CAPUDER
se priporoča cenjenim rojakom
Buenos Aires, Billinghurst 271 dpt. 2
(višina ulice Cangallo 3500)

Krojaški mojster
Dipl. v Buenos Airesu
Izdeluje obleke po najnovejšem kroju, iz najboljšega blaga ter po nizki ceni
JOSIP FAGANEL
SOLIS 1235
(blizu Constituciona, U. T. 23—1696

Ana Chrpova
Slov. babica
dipl. v Pragi in Bs. Airesu, z večletno prakso v praški porodnišnici ter v tuk. bolnici "Rawson", se priporoča vsem Slovenkam. — Sprejema penzionistke iz mesta in z dežele v popolno oskrbo. Cene izredno nizke. — Postrežba prvovrstna.
ENTRE RIOS 621 U. T. 38 (Mayo) 8182

PRIPOROČAJTE NOVI LIST

SVOJI K SVOJIM!
FILOMENA BENEŠ-BILKOVA
Slov. babica
Bivša prva šefinja v praški porodnišnici ter s prakso v bolnici Juan Fernández, se priporoča vsem Slovenkam. Sprejema penzionistke iz mesta in dežele v popolno oskrbo. — Cene izredno nizke, postrežba prvovrstna. — Sprejema od 7. do 21., ob nedeljah in praznikih pa do 20. — Vprašajte za informacije preden greste drugam
Lečenje brez bolesti.
LIMA 1217 U. T. 23—3389

MODAS "WILMA"
Nudimo cenj odjemalkam veliko izbero klobukov, torbic, svilenih bluz in fantazij.
Izdelujemo fine in navadne obleke. — Cene zmerne.
PRINČIČ & KUKANJA
1468 Rivera 1476

Expreso „GORIZIA"
Najstarejše prevozno podjetje za mesto in na vse strani dežele. Zmerne cene in solidna postrežba
FRANC LOJK
Calle VILLAROEL 1476
Višina Dorrego 900
U. T. 54 Darwin 5172 in 2094

TOVARNA MOZAIKA
Teolindo Rodríguez
Specializirana v vseh vrstah mozaika. Imitacije marmorja
SKLADIŠČE GRADBENEGA MATERIALA
Cement "San Martin"
Ugodne cene

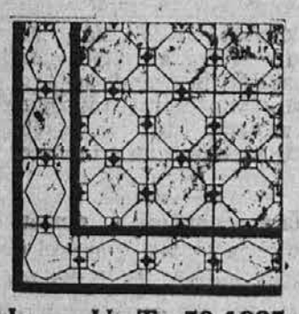

AÑASCO 2763 — PATERNAL — U. T. 59-1925

KROJAČNICA
Leopold Ušaj
PREJ:
Garmendia 4973
SEDAJ
Garmendia 4947

PREKOMORSKA POSTA

Iz Evrope dospejo

V AVGUSTU:
2. Cap Norte
8. Cte. Biancamano
9. H. Chiftain
10. A. Delfino
14. Florida, A. Star in Arlanza

Proti Evropi odplovejo

V AVGUSTU:
4. Almeda Star
5. Groix
6. H. Monarch
7. Cap Arcona
10. Cap Norte
11. Cte. Biancamano

MALI OGLASI

KO RABITE ODVETNIKA za kakršnekoli pravne nasvete, obrnite se na pisarno M. D. Hočevar, Traductora publica nacional, Calle Tucumán 586, Buenos Aires, U. T. 31-3168, ker se boste s tem zavarovali pred izrabljanjem ter ne boste padli v napačne roke. — Istotam se PREVAJAJO IN DOBAVLJAJO DOKUMENTI

KDOR ŽELI SPOZNATI SAMEGA SEBE, svoje hibe in sposobnosti, svoj značaj, svoje bodoče in pretekło življenje, naj se obrne na priznanega grafologa. Zadostuje napisati lastnoročno ime in priimek, dan, mesec in leto rojstva ter poslati v pismu en peso na naslov: GRAFOLOG, Calle Tucumán 586 Buenos Aires. — Pišite lahko v svojem materinskem ali pa v kakem drugem jeziku.

NAZNANILO. Sporočam, da sem se preselila iz ul. Fraga 61 ter bom, kakor doslej, razpolagala vedno le z zanesljivo dobrimi službami za matrimonios, služkinje, sobarice itd. BERTA CERNIČ, Dorrego 1583 (pol kvadre od Rivere 1900) — U. T. 54, Darvin, 3588.

UGODNA PRILIKA. 4-redno in tri krat uglašeno harmoniko znamke Lubas (Celovec) prodam po ugodni ceni zaradi odhoda. Obrniti se na: calle Estados Unidos 352, pieza 15, v nedeljo ob katerikoli uri podnevi, ob delavnikih pa od 6. do 10. zvečer.

POZOR ROJAKI
KADAR ŽELITE KUPITI loterijski listek, cigarete, ali pa nameravate obiskati čistilnico čevljev, stopite do naših rojakov na Av. de Mayo 1386, Buenos Aires. U. T. 38-8260. — Visko Maričić in Nikolaj Andrić.

"Ali ti to razumeš, Jeanette?"

Ernst E. Welisch:

Vsako jutro je stopil točno ob osmih v velikansko čakalnico podzemeljske železniške postaje na vzhodnem koncu velikega mesta. — herno jutro je stopil h kiosku in si kupil pri starikavi in suhljati prodajalki jutranjik, potlej je stekel — preskakujoč po eno ali dve stopnici — dol na železniški peron. Podzemeljski vlak je stal že pripravljen.

Tudi današnje jutro ni storil nič drugače — in vendar je bilo vse popolnoma drugače, vsaj Rudolfu se je zdelo tako. Skočil je kar v prvi voz in še srečno ujel sedež poleg rejenega gospoda, ki v naglici bržčas še zatrka ni bil pospravil, zakaj neprestano je pobožno prežvekoval sam Bog si ga vedi kaj.

Rudolf je sicer po navadi takoj razgrnil svoj časnik in se zatopil vanj, danes ga je pa še globlje potisnil v žep in začel s posebno vnemo študirati obraze sopotnikov.

"Čudno, hm," si je mislil, "kako čemerni so vsi ljudje ob tej rani uri! Kar iz oči jim bereš, da so se z nejevoljo izkobacali iz svojih mehkih postelj, da so z nepopisno naglico zvrnili kavo in so šele po stopnicah in na poti na skrivaj snedli svežo žemljo. Zdaj pričenjajo — sitni in razdražljivi — novi dan. A jaz," se je globlje zamislil, "zakaj sem le jaz danes tako dobre volje?"

Tedaj je pogledal nehote na glavo časnika, ki mu je molel iz žepa; tam je našel ključ svoje razigranosti: "sobota 25. januarja"...

Kakopak, sobota! Prekrasna beseda! Prostost pomeni, zlasti pa — spremembo! Solnčni žarek, ki zdajci posije v pusto vsakdanjost!

Rudolf je brž prelistal jutranjik: Železniška nesreča — umori doma, hudodelstva v tujini, sportne vesti, borza — stoj! — gledališča in zabavišča — to bo pravo!... Zvečer vsi v kolizej... "Central", črnske atrakcije... "Plesišče pri "Črni mački"... "Črna mačka"? Čedno, imenitno! To bo zanj! Ples, lepe, zapeljive dame — nemara še kaj....

Vlak odsekano zasope. Sunkovito ostane. Belo opločena postaja mežika skozi oroseno okensko steklo.

"Pariška cesta!" —

Rudolf ročno izstopi — in sedi že nekaj minut nato v svoji pisarni... kopice papirja, knjig in računov... brnenje telefona...

"Gospod Rudolf Berger, kliče vas ravnateljeve zasebne pisarne za seskajoč glas iz telefonske slušalke. "V nejegovo zasebno pisarno stopite, pa takoj, prosim!"

Rudolf je zaprl oblazinjena vrata ravnateleve zasebne pisarne za seboj. S širokim nasmehom mu je gospod Linhart ponudil stol.

"Gospod Berger, nedavno ste mi svetovali, naj sklenem kupčijo z ono ameriško družbo. Saj se še spominjate? Takrat se mi je zdela stvar šepava, pa sem vendar poizvedoval. Nu, in kaj sem izvedel?" je zategnjeno menil ravnatelj in puhnil dim vonjave smotke. "Stvar ni tako nevarna. Ne, ne! Poskusil bom... Nu, in če se poskus odnese — potlej se vam gotovo oddolžim za vaš nasvet..." Ponudil je Rudolfu svojo mehko desnico — in Rudolf jo je spoštljivo, a vendar krepko stisnil, tako krepko, kakor da bi že čutil v roki šop velikih bankovcev. "Torej, do pondeljka!" je še prijazno pokimal "stari".

Rudolf je presrečen odšel.

Potovanje, ki se je Rudolf ob osmih zvečer nanj podal, je bilo čisto drugačno od jutranjega.

Povsod elegantne večerne obleke — temno oblečeni gospodje — slika v podzemeljski železnici je bila nekam svečana, blesteča, razigrana...

In če je človek še sam razigran, sam slavnostno ubran, kakor je bil Rudolf Berger, se mu zdi že takšno velemestno vozilo veža pred nebeškimi vrati...

Še dve postajališči — pa bo na cilju!

Rudolf izstopi, Rudolf je razposajen. Pokliče taksi in ukaže:

"Do 'Črne mačke'!"

Šoferj prikima, taksi piše, številke objestno skačejo. Rudolf zavida ljudem, ki se zmerom prevažajo v takšnihle hitrih, mehko oblazinjenih vozilih iz kraja v kraj.

"Črna mačka;" velike žareče črke mečejo rdeči svit v notranjščino avtomobila.

Jazz, coctail, parfumi, kričeče pobarvene dame — pisana, neubrana simfonija. Rudolf Berger se zažene v vrtinec; njegov mošnjiček se prazni, toda njegova veselost ne prekipeva... Narobe!

"Številka 2766 — plašč, ruta, klobuk... da, tistole tam...!"

"Piškavega oreha ni bil vreden ta večer," si očita Rudolf. "Pametneje bo, če drugič ležem in se v nedeljo pošteno prespim do enajstih..."

Zdajci zasliši korake za seboj. — Drobne, prav drobne, neenakomerne korake. Tako stopa samo ženska! Prehiti ga. Prekrasna ženska, prekrasna! V oči ga zbode njena lepota — in noge jo kar same ubero za njo. Kri mu šine v glavo. "Sram te bodi, Rudolf kakor petošolec!" se ozmerja.

In vendar stopa za njo, dohiti jo, zajeclja obrabljeno frazo:

"Ali vas smem malo spremiit, milostljiva?"

Obupno neznaten se mu zazdi ta stavek. Takile navadno ljubki ženski bi moral človek že kaj lepšega, kaj svojskega reči. Pa je že tako! Najduhovitejši človek pod solncem je nebogljen spričo lepe, očarljive ženske...

In glej: lepotica obrne glavo se nasmehne in de:

"Smete! Cesta je temačna. Nekoliko plaha sem."

Tako gresta iz ulice v ulico, se pomenkujeta, Rudolf je blažen — toda zdajci:

"Do svidenja... v ponedeljek..."

"V ponedeljek torej — ob sedmih — gospodična...?"

"Jeannette!" dahne lepotica in steče. Z belo rokavico mu še pomaha v slovo...

*

Ponedeljek je. Počasnost delovnika mori Rudolfu živce. Za pisalnikom sedi in računa... Pravljične številke... pet-, šest-, sedemštevilčne... Smešna se mu zazdi trištevilčna številka njegove skromne plače. In zvečer naj se sestane z ono lepotico. Ne! Ne more. Kaj bi siromak?! Bog si ga vedi, kako je razvajena. Kar tako za šalo, za kratek čas... Ne, škoda je je! Večkrat, mnogokrat bi se rad sestal z njo...

Zdajci ga prešine ko strela z jasnega. Saj res, saj res! Pokonci skoči in steče k šefu.

"Nu, gospod Berger, stvar se je imenitno obnesla. Nos pa imate, ime niten nos! Še, še bom storil po vašem nasvetu. Zdaj pa še obljubljeno nagrado... Ah, kaj bi se le denarja branili... Kar stari Linhart obljubi, drži. Da veste!"

Rudolf pridrži dih. Ali sanja, ali je res? Ravnateljevo pero zdrči po papirju. In trenutek nato — drži Rudolf v drhteči roki ček — prekrasen ček!

Linhart se ozre na uro.

"Pet je že!" vzklikne "Kar z menoj se peljite, gospod Berger!"

Ves zmeden stopa Rudolf ob ravnateljevi levici po stopnjicah, zmeden stopi na ulico in še zmerom je ves zatopljen v svoje sanje, ko stoji že tik ravnateljevega avtomobila. Zdajci ga zdrami Linhartov glas:

"Dovoliš, ljubica, to je moj uradnik, gospod Berger, moj najsposobnejši uradnik — moja žena..."

Rudolf pogleda, se zdrzne, srce mu zastane. Potlej zajeclja:

"Gospod ravnatelj, vendarle bi si rajši izbral podzemeljsko železnico..."

Avtomobil neslišno potegne. Ves začuden meni ravnatelj svoji ženi:

"Jeannette, ali ti to razumeš?"

IZDAJA: Konsorcij "Novega lista" UREDUJE: Dr. Viktor Kjuder.